

V Bruselu dne 26.4.2017
COM(2017) 250 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Vytvoření evropského pilíře sociálních práv

{SWD(2017) 200 final}

{SWD(2017) 201 final}

{SWD(2017) 206 final}

„Musíme zintenzivnit práci směřující ke spravedlivému a skutečně celoevropskému trhu práce. V rámci tohoto úsilí budu chtít vytvořit evropský pilíř sociálních práv, který zohlední měnící se realitu evropských společností a světa práce a který může sloužit jako kompas pro obnovenou konvergenci v rámci eurozóny. Tento evropský pilíř sociálních práv by měl doplňovat to, čeho jsme již společně dosáhli v oblasti ochrany pracovníků v EU. Domnívám se, že je dobré začít s touto iniciativou v rámci eurozóny a umožnit dalším členským státům EU, aby se připojily, pokud budou chtít.“

Předseda Komise Jean-Claude Juncker, projev o stavu Unie,
Evropský parlament, 9. září 2015

1. Úvod

Jednou z klíčových priorit této Evropské komise je vytvořit spravedlivější a inkluzivnější Unii¹. Od doby, kdy předseda Komise Juncker oznámil vytvoření evropského pilíře sociálních práv, Komise aktivně spolupracovala se všemi zainteresovanými stranami na všech úrovních. V březnu 2016 předložila předběžný návrh evropského pilíře sociálních práv a zahájila rozsáhlou veřejnou konzultaci s cílem získat zpětnou vazbu². V lednu 2017 byla v návaznosti na akce zainteresovaných stran a podněty z celé Evropy uspořádána konference na vysoké úrovni s cílem konzultaci uzavřít³.

Komise dnes předkládá výsledky této veřejné konzultace a svůj konečný návrh evropského pilíře sociálních práv. Pilíř stanoví řadu základních zásad a práv, jež podpoří spravedlivé a dobře fungující trhy práce a systémy sociálního zabezpečení. Jak zdůraznila zpráva pěti předsedů o dokončení evropské hospodářské a měnové unie⁴, je to rovněž nezbytné v zájmu vytvoření odolnějších hospodářských struktur. Pilíř byl proto navržen tak, aby mohl sloužit jako kompas pro obnovený proces konvergence směrem k vytvoření lepších životních a pracovních podmínek v zúčastněných členských státech. Pilíř je primárně koncipován pro eurozónu, je však otevřen účasti všech členských států EU.

Dodržovat tyto zásady a práva je společnou odpovědností všech zúčastněných. Většina nástrojů nutných k naplnění pilíře je v kompetenci místních, regionálních a celostátních orgánů, jakož i sociálních partnerů a občanské společnosti obecně. Evropská unie – a zejména Evropská komise – může pomoci tím, že stanoví rámec, určí směr a vytvoří rovné podmínky, a to při plném respektování specifických poměrů a institucionálních struktur jednotlivých států. To je na jedné straně nezbytné, ovšem opatření na úrovni EU budou muset být podpořena a doprovázena návaznými kroky na všech úrovních odpovědnosti.

¹ Viz Politické směry pro příští Evropskou komisi „Nový začátek pro Evropu: Moje agenda pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu“, 15. července 2014.

² Viz COM(2016) 127 final ze dne 8. března 2016.

³ Viz výsledky veřejné konzultace v průvodním dokumentu SWD(2017) 206 ze dne 26. dubna 2017.

⁴ Viz zpráva pěti předsedů o dokončení evropské hospodářské a měnové unie ze dne 22. června 2015.

Diskuse o sociálním rozměru Evropy je součástí probíhající širší debaty o budoucnosti EU-27. Bílou knihou o budoucnosti Evropy⁵ otevřela Komise širokou diskusi o tom, jakou chceme budoucnost pro nás, pro naše děti a pro Evropu. Diskusní dokument o sociálním rozměru Evropy⁶, zveřejněný spolu s balíčkem týkajícím se evropského pilíře sociálních práv, se zaměřuje na hlubokou transformaci, kterou evropské společnosti a svět práce v nadcházejícím desetiletí projdou, a uvádí řadu možností společné reakce spočívající ve vytvoření takové Evropy, která své občany chrání, posiluje a brání. Římské prohlášení, které přijali vedoucí představitelé EU dne 25. března 2017, poukázalo na význam sociální Evropy. Sociální summit pro růst a spravedlivý pracovní trh, který se bude konat v Göteborgu dne 17. listopadu 2017, bude další příležitostí, jak tyto myšlenky rozvinout.

Toto sdělení představuje evropský pilíř sociálních práv a vymezuje směřování pro jeho provádění. Sdělení doprovází řada legislativních a nelegislativních iniciativ týkajících se rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, informací pro pracovníky, přístupu k sociální ochraně a pracovní doby. Poté, co budou tyto návrhy přijaty, budou v souladu s logikou pilíře aktualizovat a doplňovat *acquis* EU. Samotný text pilíře je podpořen pracovním dokumentem útvarů Komise, který obsahuje podrobnější vysvětlení všech zásad a práv⁷. Aby dále mohl být monitorován pokrok v praxi, byl vytvořen srovnávací přehled sociálních ukazatelů⁸, který bude sloužit ke sledování trendů a výsledků v jednotlivých zemích a pomůže formovat pokyny v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik. Srovnávací přehled bude rovněž pro EU jako celek sloužit k posouzení pokroku v úsilí o dosažení „sociálního ratingu AAA“.

2. Logika v pozadí evropského pilíře sociálních práv

Evropský pilíř sociálních práv předkládáme s vědomím současné i budoucí reality. I přes nedávné zlepšení hospodářských a sociálních podmínek v celé Evropě jsou následky krize z minulého desetiletí stále rozsáhlé: od dlouhodobé nezaměstnanosti a nezaměstnanosti mladých lidí až po ohrožení chudobou v mnoha částech Evropy. Současně čelí všechny členské státy rychlým změnám, které probíhají v naší společnosti a ve světě práce. Jak je uvedeno v diskusním dokumentu o sociálním rozměru Evropy, problémů je stejné množství jako příležitostí. Evropská unie má k dispozici nejvyspělejší systémy sociálního zabezpečení na světě a celou řadu osvědčených postupů a sociálních inovací, ale musí čelit nebývalým společenským výzvám a přizpůsobit se jim.

Evropský pilíř sociálních práv usiluje v této souvislosti o zajištění nových a účinnějších práv občanů. V pilíři je zakotveno 20 zásad a práv rozdělených do tří kategorií: rovné

⁵ Viz COM(2017) 2025 ze dne 1. března 2017.

⁶ Viz COM(2017) 206 ze dne 26. dubna 2017.

⁷ Viz SWD(2017) 201 ze dne 26. dubna 2017.

⁸ Viz SWD(2017) 200 ze dne 26. dubna 2017.

příležitosti a přístup na trh práce, spravedlivé pracovní podmínky a sociální ochrana a začleňování. Zaměřují se na to, jakým způsobem lze naplnit příslib Smluv EU, pokud jde o vysoce konkurenceschopné sociálně tržní hospodářství směřující k plné zaměstnanosti a sociálnímu pokroku. Stanovené zásady a práva jsou sice sdílené, ale nepředpokládá se jejich realizace prostřednictvím přístupu „jedno řešení pro všechny“: pilíř uznává, že existují rozdílné situace, jakož i různé prostředky k dosažení těchto společných cílů.

Konečný návrh evropského pilíře sociálních práv, který dnes předkládáme, vychází z řady příspěvků shromážděných během veřejné konzultace (viz rámeček 1). V návaznosti na tuto konzultaci byla oproti předběžnému návrhu z března 2016 řada parametrů zpřesněna.

Rámeček 1. Konzultace týkající se evropského pilíře sociálních práv

Od března do prosince 2016 pořádala Komise veřejnou konzultaci s cílem získat zpětnou vazbu k předběžnému návrhu pilíře. Konzultace byla rovněž příležitostí zamyslet se nad budoucností práce a systémů sociálního zabezpečení, nad tím, zda právní acquis EU nadále vyhovuje svému účelu, a nad možnou úlohou pilíře ve správě hospodářské a měnové unie.

Konzultace umožnila vést širokou diskusi s ostatními orgány EU, s vládami a parlamenty členských států a s odborníky a občanskou společností obecně. Sociální partneři sehráli specifickou úlohu prostřednictvím specializovaných jednání za účasti zástupců EU, vnitrostátních mezioborových organizací a odvětvových federací EU. Po celé Evropě se uskutečnilo přes 60 cílených akcí, do nichž se zapojilo více než 2 500 účastníků. Na vnitrostátní úrovni proběhly v rámci této konzultace specializované akce v 27 členských státech. Na dotazník on-line odpovědělo více než 16 500 respondentů. Na závěr konzultačního procesu se dne 23. ledna 2017 uskutečnila konference na vysoké úrovni.

Evropský parlament přijal usnesení týkající se pilíře dne 19. ledna 2017⁹. Výbor regionů přijal příslušné stanovisko dne 11. října 2016¹⁰ a Evropský hospodářský a sociální výbor dne 25. ledna 2017¹¹. Komise rovněž obdržela příspěvky od vlád 21 členských států¹² a na různých zasedáních Rady jednali o pilíři ministři.

Při konzultaci byly určeny čtyři obecné trendy, jimiž by se měl pilíř zabývat: i) sociální důsledky krize, včetně růstu chudoby a vyloučení, nerovností a nezaměstnanosti, nízkého růstu a konkurenceschopnosti; ii) budoucnost práce a rozvíjející se digitální trh práce; iii) demografický vývoj, zejména stárnutí evropské populace, a iv) hospodářské rozdíly mezi jednotlivými členskými státy. Tyto obavy formovaly podobu návrhu evropského pilíře sociálních práv, který dnes předkládáme.

Celkově konzultace ukázala, že se evropský pilíř sociálních práv těší podpoře jakožto příležitost

⁹ 2016/2095(INI).

¹⁰ CDR 2868/2016.

¹¹ SOC/542-01902-00-01-ac.

¹² Belgie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Francie, Irsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Spojené království a Švédsko.

k vybudování více sociální Evropy. Současně potvrdila, že hospodářské a sociální výzvy, kterým Evropa čelí, jsou vzájemně propojené a vyžadují konzistentní opatření na všech úrovních. Rada respondentů poukázala zejména na skutečnost, že cílem pilíře by neměla být harmonizace sociální politiky v celé EU.

Podrobnější shrnutí konzultace je uvedeno v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je zveřejněn současně s tímto sdělením¹³.

Tyto výzvy mají zvláštní význam pro dokončení evropské hospodářské a měnové unie, jak je zdůrazněno ve zprávě pěti předsedů z června 2015¹⁴. Nejde pouze o společenský imperativ, ale také o hospodářskou nutnost. Podmínky v oblasti zaměstnanosti a sociální podmínky se v rámci eurozóny značně liší, částečně v důsledku krize, ale také částečně z důvodu nerovnovah, které se vytvořily v letech před krizí. Zpráva zdůrazňuje, že pro hladké fungování hospodářské a měnové unie mají zásadní význam efektivní a odolné trhy práce, jež podporují vysokou míru zaměstnanosti a dokáží absorbovat otřesy, aniž by generovaly nezaměstnanost. V průběhu času přispívají ke sbližování výkonnosti členských států a k větší inkluzivnosti ve společnosti. Kromě nutných opatření na trhu práce je také důležité zajistit, aby měl každý občan přístup k odpovídajícímu vzdělání a aby existoval účinný systém sociální ochrany (včetně minimální úrovně sociální ochrany) pro nejzranitelnější skupiny obyvatelstva. V neposlední řadě zpráva zdůrazňuje, že je třeba jít ještě o krok dále a prosazovat hlubší integraci vnitrostátních trhů práce, jež by spočívala v usnadnění zeměpisné a profesní mobility. K tomu jsou nutné spravedlivé a vymahatelné rovné podmínky pro veřejné orgány, pracovníky a podniky.

Pilíř je proto primárně koncipován pro členské státy eurozóny, ale lze jej uplatňovat ve všech členských státech, které si přejí být jeho součástí.

¹³ Viz SWD(2017) 206 ze dne 26. dubna 2017.

¹⁴ Viz „Dokončení evropské hospodářské a měnové unie“, zpráva vypracovaná Jeanem-Claudem Junckerem v úzké spolupráci s Donaldem Tuskem, Jeroenem Dijsselbloemem, Mariem Draghim a Martinem Schulzem, červen 2015.

3. Politická a právní povaha pilíře

Pilíř se přímo inspiruje stávající širokou škálou osvědčených postupů po celé Evropě a vychází ze silné legislativy, která existuje na úrovni EU a na mezinárodní úrovni. Mnohé z těchto hodnot byly zakotveny již v Římských smlouvách z roku 1957 a další celosvětové uznání získaly díky práci mezinárodních organizací, jako je Organizace spojených národů, Mezinárodní organizace práce a Rada Evropy. Pilíř vychází zejména z Evropské sociální charty podepsané dne 18. října 1961 v Turíně a z Charty Společenství základních sociálních práv pracovníků z roku 1989, které stanoví základní sociální práva. Zároveň se v posledních 30 letech v důsledku nových ustanovení Smluv, přijetí Listiny základních práv Evropské unie, nových právních předpisů a judikatury Evropského soudního dvora rovněž vyvinulo „sociální *acquis*“ EU. V nedávné době poskytly cíle udržitelného rozvoje do roku 2030 přijaté OSN nový program, který se vyváženým a uceleným způsobem zaměří na vymýcení chudoby a na hospodářský, sociální a environmentální rozměr udržitelného rozvoje.

Konečné znění pilíře rovněž plně zohledňuje širší politické úvahy a právní omezení. Hlavní či dokonce výlučnou pravomoc v oblastech, jako jsou pracovní právo, minimální mzda, vzdělávání, zdravotní péče a organizace systémů sociální ochrany, mají členské státy, a v mnoha z těchto oblastí sociální partneři. Nesou rovněž podstatnou část finanční zátěže v oblastech, na něž se evropský pilíř sociálních práv vztahuje. Zásady a práva stanovené pilířem bude nutné provádět na úrovni Unie a členských států za plného respektování jejich příslušných pravomocí. To je také v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality, které stanoví, že opatření na úrovni EU se uskuteční pouze tehdy, pokud lze cíle lépe dosáhnout na úrovni Unie, a že tato opatření nepřekročí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv. Tyto zásady zajišťují, že se rozhodnutí přijímají nejbližší občanům Unie a že opatření navržená na úrovni EU budou založena na prokázané přidané hodnotě. Tento přístup je nejúčinnější a nejefektivnější a občané jej očekávají.

Pilíř znovu potvrzuje práva, která jsou již zakotvena v *acquis* EU a v mezinárodním právu, a doplňuje je s ohledem na nové skutečnosti. Pilíř tedy nemá vliv na zásady a práva již obsažené v závazných ustanoveních právních předpisů Unie: tím, že sdružuje práva a zásady stanovené v různé době, rozdílnými způsoby a v různých formách, usiluje o jejich větší zviditelnění, srozumitelnost a explicitnost pro občany a zúčastněné subjekty na všech úrovních.

Pilíř tak vytváří rámec pro směřování budoucí činnosti zúčastněných členských států. Proto je pilíř předkládán ve formě doporučení Komise spolu s návrhem na interinstitucionální vyhlášení. Doporučení dnes přijala Komise na základě článku 292 Smlouvy o fungování Evropské unie. Stejně jako v případě Listiny základních práv bude návrh na interinstitucionální vyhlášení projednán s Evropským parlamentem a Radou.

Pilíř bude prováděn v kontextu rozmanitých situací a měnících se socioekonomických podmínek. Pilíř vytváří referenční rámec a je koncipován jako dynamický nástroj, který poskytne zúčastněným subjektům na všech úrovních manévrovací prostor k tomu, aby jednaly

v souladu se svými pravomocemi a aktualizovaly své nástroje s ohledem na specifické okolnosti. Mělo by se zejména podporovat experimentování v oblasti politik a sociální inovace, aby bylo možné se vyrovnat s novými výzvami, což může být prospěšné pro všechny zúčastněné. Jak je uvedeno níže, za účelem dalšího pokroku bude zahájena nebo posílena řada opatření na úrovni EU.

Zásady a práva zakotvené v pilíři jsou v zájmu občanů, veřejných orgánů a sociálních partnerů na všech úrovních. Vzhledem k právní povaze pilíře nejsou tyto zásady a práva přímo vymahatelné: je nutné je promítnout do specifických opatření a/nebo samostatných právních předpisů na příslušné úrovni. To je podrobněji vysvětleno v pracovním dokumentu útvarů Komise, který pilíř doprovází¹⁵.

Hlavním problémem často bývá spíše skutečné využívání práv než jejich uznání. Existují případy, kdy občané nemohou plně požívat svých práv kvůli nedostatečné informovanosti o již existujících právních předpisech nebo nedostatkům při jejich provádění či vymáhání. Navazující strategie proto bude klást velký důraz na větší vymáhání stávajících práv. Příkladem takových opatření je nedávné hodnocení *acquis* v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci: proběhla rozsáhlá konzultace za účelem posouzení účinnosti, účelnosti, relevantnosti a soudržnosti stávajících právních předpisů a vypracování strategie k zajištění účinnější ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků, která zohledňuje administrativní zátěž a specifické potřeby malých a středních podniků¹⁶.

4. Následná opatření na úrovni EU

S ohledem na výše uvedené politické a právní úvahy budou za provádění pilíře primárně odpovědné vlády jednotlivých členských států, veřejné orgány a sociální partneři na všech úrovních. Zda má EU pravomoc jednat, je dále vysvětleno v průvodním pracovním dokumentu útvarů Komise¹⁷. Zbývající část tohoto oddílu se zaměřuje na následná opatření na úrovni EU.

Na evropské úrovni budou využity všechny dostupné nástroje: právní předpisy EU s důrazem na vymáhání stávajícího bohatého *acquis*, které bude podle potřeby aktualizováno a doplněno; sociální dialog s cílem spolupracovat se sociálními partnery EU a podporovat jejich činnost; pokyny a doporučení v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik a finanční podpora prostřednictvím různých fondů EU. Provádění pilíře bude dále podporovat nový srovnávací přehled sociálních ukazatelů, který umožní sledovat pokrok z hlediska výsledků.

Schválení evropského pilíře sociálních práv

¹⁵ Viz SWD(2017) 201 ze dne 26. dubna 2017. Zásady zakotvené v evropském pilíři sociálních práv se týkají občanů Unie a státních příslušníků třetích zemí s oprávněním k pobytu.

¹⁶ Viz COM(2017) 12 ze dne 10. ledna 2017.

¹⁷ Viz SWD(2017) 201 ze dne 26. dubna 2017.

Komise navrhuje, aby byl evropský pilíř sociálních práv slavnostně vyhlášen společně orgány EU. Komise spolu s Evropským parlamentem a předsednictvím Rady usnadní jednání vycházející z předlohy vyhlášení, jež byla dnes představena. Sociální summit, který se uskuteční ve Švédsku dne 17. listopadu 2017, bude klíčovým okamžikem pro další pokračování v práci, v souladu s širší diskusí o sociálním rozměru Evropy. Dnes přijaté doporučení bude mezitím sloužit jako reference; toto sdělení poskytuje rámec pro budoucí opatření ze strany Komise. Dnes přijaté doporučení bude pozměněno v návaznosti na konečné znění společného vyhlášení orgány EU.

Aktualizace a doplnění právních předpisů EU podle potřeby

Právní předpisy EU jsou i nadále nezbytné pro zaručení občanských práv zakotvených ve Smlouvách. Pro zajištění účinnosti řady zásad a práv obsažených v pilíři budou nutné některé další legislativní iniciativy. Významným a trvalým zájmem Komise je zajistit, aby právní předpisy EU byly neustále aktuální a vyhovovaly svému účelu. To se odráží v řadě nedávných iniciativ, například pokud jde o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, vysílání pracovníků, přezkum rámce EU v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a Evropský akt přístupnosti, který má zlepšit fungování vnitřního trhu s přístupnými výrobky a službami pro osoby se zdravotním postižením a starší osoby. Pilíř nabízí nový způsob, jak posoudit, zda jsou stávající právní předpisy EU navrženy a řízeny způsobem, který vyhovuje jejich účelu a reaguje na nové výzvy. Vytvoření pilíře doprovází první soubor legislativních iniciativ týkajících se rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, přístupu k sociální ochraně a informací pro pracovníky. Další iniciativy v oblastech, na něž se vztahují zásady a práva obsažené v pilíři, budou následovat v rámci procesu přípravy a projednání ročního pracovního programu Komise.

Lepší vymáhání práva EU

Kromě nových legislativních iniciativ se evropský pilíř sociálních práv zaměřuje na účinné provádění stávajících právních předpisů. Vytvoření pilíře je příležitostí posílit provádění a vymáhání stávajícího *acquis*, včetně nelegislativních opatření. Toto posílené provádění bude podle potřeby zahrnovat podporu v podobě zvyšování informovanosti o právech, mechanismů vymáhání nebo podrobnějších pokynů pro výklad předpisů. Dvěma aktuálními příklady toho, jak mohou takové pokyny vypadat, jsou nedávno vytvořený evropský program pro ekonomiku sdílení¹⁸ a dnes zveřejněné interpretační sdělení o směrnici o pracovní době¹⁹. Komise rovněž provede přezkum nedostatků při provádění, vycházející zejména z podnětů sociálních partnerů, a rozhodne o nezbytných krocích.

Podpora sociálního dialogu v EU

Tato Komise podporuje od počátku svého funkčního období opětovné zahájení sociálního dialogu na úrovni EU tím, že dala nový impuls pro zapojení sociálních partnerů do tvorby

¹⁸ COM(2016) 356 ze dne 2. června 2016.

¹⁹ C(2017) 2601 ze dne 26. dubna 2017.

politik a právních předpisů EU a pro podporu sociálního dialogu na všech úrovních. Společné prohlášení s názvem „Nový začátek pro sociální dialog“, podepsané sociálními partnery EU, předsednictvím Rady a Komisí v červnu 2016, potvrdilo společné odhodlání zlepšit rámcové podmínky, účinnost a kvalitu sociálního dialogu na všech úrovních. Klíčovým předpokladem pro dobře fungující sociální dialog je dvoustranná spolupráce mezi zaměstnavateli a odbory. Rámcová dohoda o aktivním stárnutí a mezigeneračním přístupu, kterou podepsali sociální partneři na úrovni EU v březnu 2017, je příkladem, jak mohou sociální partneři přispět k lepší správě a účinnějším sociálním a hospodářským reformám.

Monitorování pokroku v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik

Od počátku funkčního období této Komise byly v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik zohledňovány a posilovány sociální aspekty. Analýza a doporučení provedené v této souvislosti budou odrážet a podporovat zásady zakotvené v pilíři tím, že budou posuzovat, monitorovat a porovnávat pokrok při jejich provádění. V řadě oblastí, jako jsou právní předpisy na ochranu zaměstnanosti, podpora v nezaměstnanosti, minimální mzda, minimální příjem a dovednosti, se bude provádět referenční srovnávání a bude probíhat výměna osvědčených postupů²⁰. Monitorování pokroku bude usnadněno díky novému srovnávacímu přehledu sociálních ukazatelů, který sestává z omezeného počtu stávajících ukazatelů významných pro posouzení trendů v oblasti zaměstnanosti a sociálních trendů²¹. Srovnávací přehled bude projednán s příslušnými výbory Rady s výhledem na jeho začlenění do výroční společné zprávy o zaměstnanosti, která se zveřejňuje každý podzim v rámci evropského semestru. Mohl by se také stát referenčním bodem pro úsilí v oblasti sociálního rozměru eurozóny a obecněji i Evropy.

Vyvození závěrů pro dokončení evropské hospodářské a měnové unie

Evropský pilíř sociálních práv je součástí úsilí o zahájení nového procesu konvergence v rámci hospodářské a měnové unie. Vychází z přesvědčení, že konvergence směrem k dosažení lepších socioekonomických výsledků, sociální odolnosti a spravedlnosti je nezbytným základem integrovanější a stabilnější Evropy, která je naléhavě nutná pro udržitelnost hospodářské a měnové unie. Výhledově závisí další úspěch eurozóny do značné míry na efektivitě trhů práce a systémů sociálního zabezpečení jednotlivých států a na schopnosti hospodářství rychle absorbovat otřesy, přizpůsobovat se jim a účinně řešit jejich sociální dopady. Závisí rovněž na schopnosti vnitrostátních ekonomik zvyšovat životní úroveň a růstový potenciál. K tomu je potřeba vysoce kvalitní vzdělávání a odborná příprava, jakož i dobře fungující trhy práce, jež umožní hladké přidělování zdrojů, ale i správně koncipované systémy sociální ochrany, které jsou nezbytné pro zajištění účinné automatické stabilizace, předcházení vzniku chudoby a snižování jejího výskytu a pro podporu znova začlenění na trh práce. V souladu se zprávou pěti předsedů by některé zásady a práva stanovené pilířem mohly být využity pro závaznější normy, v souladu s procesem

²⁰ V těchto konkrétních oblastech již probíhá spolupráce s výbory Rady.

²¹ Viz SWD(2017) 200 ze dne 26. dubna 2017.

prohlubování hospodářské a měnové unie.

Finanční podpora EU

Fondy EU, zejména Evropský sociální fond, budou i nadále podporovat provádění evropského pilíře sociálních práv. Klíčovou úlohu při podpoře řady zásad obsažených v pilíři budou hrát zejména operační programy na období 2014–2020 v rámci evropských strukturálních a investičních fondů, jakož i další klíčové finanční programy, jako je Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí, Erasmus+, Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci a Fond evropské pomoci nejchudším osobám. Pilíř bude rovněž sloužit jako reference pro podobu finančního programového období EU po roce 2020. Komise bude úzce spolupracovat s členskými státy, místními a regionálními orgány, aby se zajistilo, že se budoucí finanční prostředky EU zaměří na určené priority a že členské státy vytvoří nezbytné struktury, aby tyto prostředky mohly být plně využity tam, kde je jich zapotřebí nejvíce.

5. Závěr

Konzultace týkající se evropského pilíře sociálních práv zdůraznila, jak rozsáhlým sociálním a hospodářským problémům Evropa a zejména eurozóna čelí, ale potvrdila rovněž společné prvky těchto výzev a společnou potřebu bezodkladně a ve vzájemné spolupráci jednat, aby Evropa znovu postupovala směrem k inkluzivnějšímu hospodářskému růstu a větší sociální soudržnosti. Tyto snahy jsou nedílnou součástí širšího politického a hospodářského programu, který byl iniciován na evropské úrovni s cílem reagovat na krizi posledního desetiletí a překonat ji.

Evropský pilíř sociálních práv předkládá konkrétní zásady a práva, jež mají být konkretizovány na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni. Staví občany na první místo a stanoví společný postup pro zajištění rovných příležitostí a přístupu na trh práce, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany a začleňování. Tyto zásady a práva jsou nezbytné rovněž pro širší diskusi o budoucnosti EU-27.

Členské státy, jejich veřejné orgány, sociální partneři na všech úrovních a orgány EU mají společnou zodpovědnost usilovat o více prosperující a spravedlivější Evropu, kde jde hospodářský a sociální rozvoj ruku v ruce. Pilíř stanoví ukazatele pro budoucí opatření, přičemž jako součást tohoto balíčku je dnes předkládána řada iniciativ EU. Komise bude i nadále velmi úzce spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou s cílem usnadnit vyhlášení pilíře, jakož i se zainteresovanými stranami při následných opatřeních na všech úrovních.